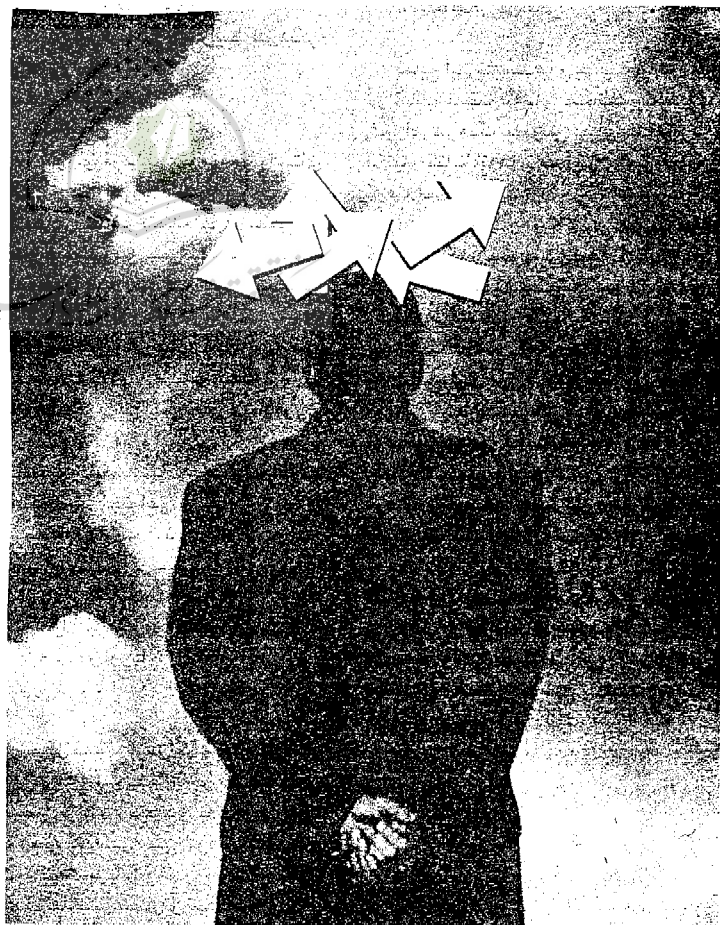

نگاهی به عملکردهای

شورای عالی فرهنگ عمومی کشور

شورای فرهنگ عمومی که به طور مشخصی وظیفه تسدوین راهکارهای فرهنگی کشور را برعهده دارد به خصوص طی سال‌های اخیر به سبب تفاوت وضعیت فرهنگی کشور نسبت به سال‌های قبل شرایط متفاوتی پیدا کرده است. چرا که فرهنگ کشور از یک سو تحت تأثیر تحولات بیرونی (مانند رشد اقتصادی و توسعه اجتماعی) و از سوی دیگر به سبب دگرگونی‌های درونی (مانند افزایش تعداد تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کالاهای فرهنگی و یا تمفکیک اجتماعی درون فرهنگ‌ها و ...) و پیچیدگی‌های امر فرهنگ که به مقتضای پیشرفت‌های تکنولوژی ارتباطات پدید آمده تفاوت‌های اساسی با چند سال پیش یافته است و طبیعی است که در این زمینه روی‌کردها و برداشت‌های تازه‌ای در زمینه سیاستگذاری‌های فرهنگی لازم و واجب است تا تصمیماتی را که در حوزه فرهنگ اتخاذ می‌شود، با شرایط فعلی متناسب سازد. بنابراین دستیابی به راهکارهای زیربنایی که براساس دیدگاه‌های صاحب‌نظران متخصص در امور مختلف فرهنگی تدوین می‌شود ضروری‌ترین امر برای همگامی با تحولات فرهنگی کشور است و شورای فرهنگ عمومی به ضرورت، عهده‌دار تهیه این نظریات و مباحث تخصصی است. در راستای دستیابی به همین هدف، شورای فرهنگ عمومی اقدام به تهیه و جمع‌آوری پژوهش‌های مختلفی در زمینه‌های مختلف فرهنگی کرده است که اجمالاً به آن‌ها اشاره می‌شود. با این تأکید که دقت در عناوینی که این شورا از طریق ترجمه، تألیف، تحقیق یا پژوهش به سراغ آن‌ها رفته تا حد زیادی گستره فعالیت و نگاه کلان شورای فرهنگ عمومی را به موضوعات فرهنگی که در بطن جامعه وجود دارد نشان می‌دهد. تحقیقات این شورا در زمینه‌های: باورهای فرهنگی، باورهای دینی، سیاستگذاری‌های فرهنگی در گذشته و حال، آسیب‌شناسی فرهنگ از دید قرآن، مهم‌ترین نظریه‌های فرهنگی جهان در قرن بیستم، گفتمان فرهنگی در ایران و ... را در بر می‌گیرد که اجمالاً به برخی از عناوین آن اشاره

می‌کنیم:

- بررسی آگاهی‌ها، نگرش‌ها و رفتارهای اجتماعی فرهنگی در ایران
- هویت‌شناسی مذهبی و باورهای دینی ایرانیان

- سیاستگذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی در ایران در عهد پهلوی
- مرزهای نمادین اجتماع ملی در ایران
- گفتمان فرهنگی در ایران پس از انقلاب اسلامی

- حوادث اجتماعی و افکار عمومی فرهنگ و تمایلات فریژی
- درآمدی بر بینش‌ها و گرایش‌های جوانان

- کزینش همسر و توفیق زناشویی در ایران

- شناخت ویژگی‌های کتاب‌های منتشر شده در ایران

- بررسی ترجیحات ارزشی در دوره‌های پیش نوجوانی تا نوجوانی

در زمینه مطالعات صورت گرفته در شواری فرهنگ عمومی از حوزه سیاست و رفتارهای انتخاباتی در جامعه تا قلمرو مطبوعات، وضع لباس و مند در جامعه، برنامه‌های صدا و سیما، قومیت و فرهنگ، فرهنگ ارتباطات و توسعه مورد بررسی قرار می‌گیرد که برخی از عناوین مطالعاتی مشخص این شورا به شرح زیر است:

- رفتار انتخاباتی در آینه مطبوعات (پنجمین دوره مجلس)

- فرهنگ عمومی در قلمرو مطبوعات
- نمایه توصیفی جامعه مدنی
- فرهنگ، ارتباطات و توسعه
- آثار اقتصادی و فرهنگی مد
- نگرشی بر وضع لباس جامعه
- بررسی پیرامون جایگاه ویژگی‌ها و گستره عملکرد رسانه‌ها

- قوم و قومیت در آینه فرهنگ
- تعطیلات در گستره جامعه
- انضباط اقتصادی
- اصلاح کلمات و اصطلاحات روزمره

مردم
- دانش آموختگان ایران در خارج از کشور

- مفهوم فرهنگ
- امور معنوی و فرهنگ عمومی

- زبان و توسعه
- فرهنگ بهره‌وری

- جایگاه آداب و رسوم در فرهنگ جوامع

- مسکن و فرهنگ
- دگر اندیشان

- مساجد در تاریخ انقلاب اسلامی
- وضعیت سینما و تأثیر در کشور

- تحکیم وحدت ملی
- تأثیر ایرانگردی و جهانگردی بر فرهنگ جامعه

- فرآیند ارتباطی شاهنامه با فرهنگ عمومی

- روستا و فرهنگ عمومی
- گزارش تحلیل شرایط فرهنگی استان‌ها

- نقد و نقدپذیری

اما شورای فرهنگ عمومی در راستای هم‌گامی و هم‌راهی با دانش روز جهان در عرصه‌های مختلف مطالعات فرهنگی در جوامع مختلف به سراغ ترجمه متون مختلف نیز رفته است که این ترجمه‌ها شامل روش‌های پژوهش در سیاست، سبک زندگی در کشورهای دیگر، نظام آموزشی و توسعه فرهنگی و... می‌شود. عناوین چند ترجمه مشخص در این حوزه یادآوری می‌گردد:

- سنجش احساسات و نظرات مردم نسبت به حیات اجتماعی

- جامعه ایران تحت نفوذ فرهنگ غرب
- پیرامون امور فرهنگی خارجی

- برنامه‌ریزی اقتصاد ملی
- مسایل اجتماعی و اقتصادی سکونت

- فرهنگ در اروپا
- ورزش و جامعه

و سرانجام این که حاصل این پژوهش‌ها و ترجمه‌ها در نشست‌های تخصصی و علمی متعددی به معرفی بحث و بررسی گذاشته می‌شود تا نظریات مختلف باعث پربرتر شدن مباحث مطرح شده باشند. عناوین چند نشست و

گردهمایی علمی - کارشناسی شورا طی سال‌های گذشته به شرح زیر است:

- اولین گردهم‌آیی سراسری شورای فرهنگ عمومی استان‌ها

- اسباب‌بازی و پیامدهای فرهنگی آن
- نهادهای مردمی و فرهنگ عمومی

- تبیین مبانی ارزشی و راهبردهای ترویج آن در فرهنگ عمومی

- فرهنگ کار و تلاش
- وفاق اجتماعی، فرهنگ عمومی

- دین، فرهنگ و توسعه
- هنجارها و فرهنگ عمومی

- گسترش روحیه نقد و نقدپذیری
- مقابله با خرافات و موهومات

- روان‌شناسی اطلاعات
- ساماندهی فرهنگی

نتایج این نشست‌ها و سمینارها هر یک در قالب مجموعه‌های مختلف به همت شورای فرهنگ عمومی چاپ شده و در اختیار کتابخانه‌های سراسر کشور قرار گرفته است.

در حال حاضر نیز آثاری چون ترجمه کتاب «سبک زندگی»، ترجمه کتاب «نقد مدرنیته»، ترجمه کتاب «نحوه نگارش سنجی»، ترجمه کتاب «جامعه‌شناسی و فرهنگ»، مجموعه مقالات همایش‌های فرهنگ عمومی استان کرمان، دولت مشارکت و همگرایی فرهنگی» در دو جلد، «جامعه و فرهنگ»

مجلدات چهار و پنج، مروری بر منابع فرهنگ و توسعه توسط این دبیرخانه در دست چاپ است و کتابهایی چون آسیب‌شناسی فرهنگ بشری از نگاه قرآن کریم، سیاست‌های فرهنگی، مصرف فرهنگی و فرهنگ عامه‌پسند، تجزیه و تحلیل زمینه‌های خاص نگرش‌های اجتماعی و... در فهرست پیشنهادی این شورا برای چاپ قرار دارند.

■ ■ ■